

Η άλλη ελληνική κρίση-Οδοιπορικό στην Τήλο

24 Σεπτεμβρίου 2015 9:45 πμ | [Δήμητρα-Μαρίλια Φούρλα](#)
[Εκτύπωση](#)[Αποστολή με E-mail](#)

Του Jean Francois Bissonnette

Μετάφραση Ελίζα Μπότσογλου | traduction en grec du texte « L'autre crise grecque » de Jean Francois Bissonnette

Ο ήλιος χανόταν πίσω από τα βουνά, βουτώντας δυτικά προς τα βάθη του Αιγαίου. Επιστρέψαμε από την κόκκινη παραλία και το μονοπάτι στην απόκρημνη πλαγιά, μοσχομύριζε φασκόμηλο καθώς κατέβαινε αργά προς τα Λιβάδια, το λιμάνι της Τήλου.

Μέσα στον όρμο κούρνιαζαν τα ιστιοφόρα κάποιων θαλασσόλυκων ενώ το πλοίο της γραμμής, που είχε καταφτάσει από το αρχαίο νησί της Ρόδου, ετοιμαζόταν να φύγει προς τον επόμενο σταθμό του, ξεδιπλώνοντας το κομπολόι των νησιών που θα το οδηγούσαν μέχρι τον Πειραιά. Οι λιγοστοί τουρίστες που είχαν αποβιβαστεί χανόντουσαν σιγά σιγά στο νωχελικό βράδυ, απορροφημένοι από αυτή την ξερή και έξω από το χρόνο στεριά.

Σε μια άκρη αυτού του ειδυλλιακού λιμανιού, μπροστά από τα γραφεία του λιμενικού, μία χούφτα ταξιδιωτών χωρίς βαλίτσες συναθροίζονταν ακίνητοι και σιωπηλοί. Το σκούρο τους δέρμα, το μαντήλι που φορούσαν οι γυναίκες στο κεφάλι

τους, άφηναν να εννοηθεί ότι τους είχε φέρει εκεί κάτι άλλο από την απλή επιθυμία για καλοκαιρινές διακοπές.

Ο σκύλος που είχαμε μαζί μας φαινόταν να τραβάει την προσοχή των παιδιών που τον παρατηρούσαν από απόσταση, κάτω από το κουρασμένο βλέμμα των γονιών τους. Χάρη στην παρουσία του τετράποδου μπορέσαμε να τους κάνουμε την ερώτηση, την απάντηση της οποίας μπορούσαμε ήδη να φανταστούμε. «Από που είσαστε;» Η καταγωγή, αυτό το καταραμένο ερώτημα, πάντα καυτό. Ένας άντρας μας απάντησε : «Είμαι από τη Συρία, αυτός από το Ιράκ». Ο διπλανός του μας χαιρέτησε με ένα νεύμα.

Στα δεξιά μας, στο λιμάνι, ένα υπερπολυτελές γιότ έκανε μανούβρες για να παρκάρει. Στην πλώρη του έγραφε Istanbul. Είχε έρθει και αυτό από την Τουρκία, καμιά εικοσαριά ναυτικά μίλια από την Τήλο, αλλά λίγη σχέση είχε με το πλεούμενο πάνω στο οποίο είχαν φτάσει, την ίδια κιόλας μέρα, οι πρόσφυγες. Οι διακινητές τούς είχαν αφήσει σε μία ερημική παραλία του νησιού, όπου πέρασαν αρκετές ώρες χωρίς νερό ή φαγητό ως που να τους αντιληφθούν και να τους στείλουν βοήθεια. Στη Ρόδο, οι τουρίστες πληρώνουν, για την αντίστροφη ακριβώς διαδρομή, περίπου το ένα εκατοστό του ποσού που πλήρωσαν οι πρόσφυγες για να φτάσουν στην Τήλο.

Στο λιμάνι, γύρω από τους πρόσφυγες άρχιζε να υπάρχει μια σχετική κίνηση, κάτι φαινόταν να ετοιμάζεται. Συγκινημένοι από τα πρόσωπά τους, στα οποία σα να μαντεύαμε τη λάμψη του πολέμου και της φωτιάς του, αρχίσαμε να αναζητούμε κάποιον τρόπο να βοηθήσουμε. Πλησιάσαμε μία γυναίκα που έδειχνε σοβαρή και πολυάσχολη. Απ' ό,τι αποδείχτηκε, ήταν η δήμαρχος του χωριού. Μας επιφόρτισε με την αποστολή του να πάμε να φέρουμε νερό. Καμιά φορά ξεχνάει κανείς πόσο απλά είναι τα πράγματα από τα οποία μπορεί να εξαρτάται μια ζωή.

Επιστρέψαμε φορτωμένοι. Μας περικύκλωσαν χέρια διψασμένα και ευγνώμονα. Η ομάδα άρχισε να κατευθύνεται προς άγνωστη κατεύθυνση. Ρωτήσαμε έναν αστυνομικό προς τα πού θα τους πήγαιναν. Μας εξήγησε ότι υπήρχε ένα αυτοσχέδιο κέντρο υποδοχής λίγο έξω από το χωριό. Εκεί θα περνούσαν τη νύχτα περιμένοντας την επομένη για να αρχίσουν τις γραφειοκρατικές διαδικασίες.

Δεν ήταν οι πρώτοι πρόσφυγες που έφταναν στην Τήλο. Τα ελληνικά νησιά του Αιγαίου δέχονται εδώ και μήνες, κάθε μέρα, εκατοντάδες ανθρώπους από τη Συρία, το Ιράκ αλλά και από το Αφγανιστάν ή το Πακιστάν. Τα απόνερα των πολιτικών παιχνιδιών της Μέσης Ανατολής ξεχειλίζουν στις ακτές της Ευρώπης. Μόνο το μήνα Ιούλιο πάνω από 50 000 ψυχές κατέφτασαν στα ελληνικά νησιά. Η πίεση κατάντησε ανυπόφορη.

Η Τήλος έχει μόλις 500 μόνιμους κατοίκους. Από τα μέσα του Ιούνη έχουν έρθει πάνω από 1500 πρόσφυγες. Μόνο στην πρώτη βδομάδα του Αυγούστου, έφτασαν, μοιρασμένοι σε μεγαλύτερες ή μικρότερες ομάδες, γύρω στους 600 ανθρώπους. Μένουν στο νησί για λίγες μέρες, ως που να καταφέρουν να βγάλουν τα απαραίτητα

έγγραφα που θα τους επιτρέψουν να ταξιδέψουν προς την Αθήνα και ύστερα προς τις χώρες της βόρειας Ευρώπης. Με ελάχιστα μέσα, πολύ μικρή και απομακρυσμένη από την πρωτεύουσα, η Τήλος προσπαθεί να ανταπεξέλθει σε αυτήν την κατάσταση έκτακτης ανάγκης, χωρίς τη βοήθεια του κράτους που είναι και το ίδιο στο χείλος της οικονομικής κατάρρευσης.

Το μέρος όπου οι πρόσφυγες οδηγήθηκαν εκείνο το βράδυ λειτουργούσε κάποτε ως στρατόπεδο. Σήμερα δεν είναι παρά ένας εγκαταλειμμένος χώρος που μετά βίας επιβιώνουν δύο ετοιμόρροπα κτίρια. Πήγαμε να τους βρούμε όταν έπεφτε η νύχτα. Μέσα στο σκοτάδι αυτής της νύχτας χωρίς φεγγάρι, μπορούσαμε ίσα ίσα να διακρίνουμε τη φωτεινή δέσμη ενός φακού, μοναδικής πηγής φωτός σε ένα χώρο χωρίς ηλεκτρικό.

Πηγαίνοντας από τη μία ομάδα στην άλλη, οι λιγοστοί εθελοντές μοιράζανε παλιά στρώματα και υπνόσακους, που αποτελούσαν τη μοναδική υποδομή που υπήρχε για να φιλοξενήσει τους άρτι αφιχθέντες. Βραδινό δεν επρόκειτο να διανεμηθεί εκείνο το βράδυ και για τις φυσικές τους ανάγκες οι πρόσφυγες θα έπρεπε να περπατήσουν επί 10 λεπτά μέχρι τη μοναδική δημόσια τουαλέτα του χωριού.

Μέχρι πριν από μία βδομάδα, αυτοί που έφταναν στο νησί φιλοξενούνταν σε ένα παλιό μοναστήρι, βρίσκοντας τουλάχιστον την άνεση μίας στέγης πάνω από το κεφάλι τους. Όμως η Εκκλησία της Ελλάδας, ο μόνος θεσμός που μπορεί ακόμα να θεωρηθεί ότι κατέχει κάποια χρήματα, αποφάσισε να βάλει ένα τέλος σε αυτή την πράξη χριστιανικού ελέους και έκλεισε την πρόσβαση στο ιερό κτίριο. Ίσως οι κληρικοί να πιστεύουν, όπως και κάποιοι κάτοικοι, ότι οι μετανάστες θα πάνουν να έρχονται αν πάψει να τους παρέχεται βοήθεια.

Ωστόσο οι δημοτικές αρχές φαίνονται ευαισθητοποιημένες σε αυτό το ζήτημα. Πάει ήδη πάνω από ένας χρόνος από τότε που η Τήλος κατάφερε να πείσει την τότε κυβέρνηση να χρηματοδοτήσει τη δημιουργία ενός μόνιμου κέντρου υποδοχής, σε ένα οικόπεδο που είχε παραχωρήσει κάτοικος του νησιού. Αλλά η πολιτική και οικονομική κρίση μπλόκαραν τη χρηματοδότηση που τελικά δεν έφτασε ποτέ. Έτσι, το εγκαταλειμμένο στρατόπεδο παραμένει σήμερα η μόνη εναλλακτική στο ελεύθερο κάμπινγκ στους δρόμους και στην παραλία του Λιβαδιού.

Ξαναπήγαμε το επόμενο πρωί, αφού μας είχαν πει ότι θα μπορούσαμε να βοηθήσουμε στην ομαδική κουζίνα. Όταν φτάσαμε βρήκαμε τις οικογένειες και τις περιστασιακές παρέες των προσφύγων στριμωγμένες κάτω από τα δεντράκια να προσπαθούν να προστατευτούν από το φλογερό ήλιο. Τελικά δεν υπήρχε τίποτα να μαγειρέψουμε εκείνη τη μέρα. Το λιμενικό που κανονικά επρόκειτο να φέρει τα τρόφιμα είχε λάβει μήνυμα από τα κεντρικά ότι δεν υπήρχε χρηματοδότηση για αυτό το σκοπό.

Υποθέτω ότι οι αρχές θα σκέφτηκαν ότι εφόσον οι πρόσφυγες είχαν μπορέσει να πληρώσουν 1000 ευρώ στους διακινητές που τους έφεραν στο νησί, θα μπορούσαν

να ξοδέψουν και κανένα ψιλό για να αγοράσουν σουβλάκια από τα εστιατόρια της περιοχής. Και είναι αλήθεια ότι οι περισσότεροι δε δείχνουν ιδιαίτερα φτωχοί, άλλος φορώντας σινιέ μπουφάν, άλλος ψάχνοντας στο έξυπνο τηλέφωνό του τη μετάφραση της λέξης «μάτι» προσπαθώντας να ζητήσει βοήθεια για τη μόλυνση από την οποία υποφέρει ο σύντροφός του.

Νιώθαμε λίγο γελοίοι με τη σακούλα μας με τα γλυκά, που απ' ό,τι φαινόταν ήταν τα μοναδικά διαθέσιμα τρόφιμα, τα οποία τα είχαμε φέρει με σκοπό να τα μοιράσουμε σε καμιά δεκαριά παιδάκια που είχαν φτάσει το προηγούμενο βράδυ. Κάποια από αυτά, με ροδαλά και παχουλά προσωπάκια, άρπαζαν τα γλυκά με λαιμαργία, ενώ άλλα αρνιόντουσαν ευγενικά. Ένα κοριτσάκι πήρε από τη σακούλα ένα μπισκότο και το άφησε να πέσει στο έδαφος, κοιτώντας μας με σβησμένο βλέμμα, χωρίς ηλικία, μέσα στο οποίο δεν ξέραμε αν έπρεπε να διαβάσουμε την κούραση μιας νύχτας στο έλεος των εντόμων μετά από το περιπετειώδες πέρασμα της προηγούμενης μέρας ή ακόμα τη φρίκη που την έδιωξε από τον τόπο της.

Αυτό το βλέμμα θα μας στοίχειωνε για καιρό, εμάς που εκεί ήμασταν μόνο περαστικοί.

Παρόμοια πληγωμένα βλέμματα, αλλά και χαμόγελα ανακούφισης και ευγνωμοσύνης, αντικρίζουν κάθε μέρα η Κάρεν, η Έλενα, ο Τσαρλύ και ο Νικήτας, οι τέσσερις εθελοντές που προσπαθούν να προσφέρουν όση βοήθεια μπορούν στους κατατρεγμένους της Τήλου. Το θάρρος, η αυτοθυσία, η επιμονή αλλά και η απελπισία τους μπροστά σε μία κατάσταση που τη βλέπουν καθημερινά να χειροτερεύει, αποτελούν ένα θαυμαστό παράδειγμα ανθρωπισμού σε έναν κόσμο που παραπαίει. Μεθυσμένοι από την ομορφιά του νησιού, από τα γάργαρα νερά του και το γαλήνιο γαλάζιο του ουρανού του, είχαμε σχεδόν ξεχάσει τη σκληρή πραγματικότητα, η οποία μας θύμιζε την ύπαρξή της με τη βία ενός τυφώνα.

Σε λίγο ο ήλιος θα βγει από την ανατολή και από την ανατολή θα έρθουν πάνω στις στα άθλια φουσκωτά τους, γεμάτοι φόβο και ελπίδα για μια αξιοπρεπή ζωή, νέα πλήθη προσφύγων. Στην Ελλάδα, αλλά και στην Ιταλία και στην Ισπανία, θα καταφτάσουν από παντού, όλο και πιο πολλοί. Ποιος τότε θα ορθωθεί για να τους υποδεχτεί;

—

Μία καμπάνια χρηματοδότησης των εθελοντών της Τήλου έχει ξεκινήσει στο IndieGogo : Help volunteers helping refugees in Tilos, Greece. Η καμπάνια οργανώνεται από τον Jean François Bissonette και τους ίδιους τους εθελοντές της Τήλου.

trahir.wordpress.com

Πηγή: www.dimokratiki.gr